

Geographica Slovenica 10, IGU, Ljubljana 1980, uredila Mirko Pak in Igor Vrišer.

Povsem tiho je izšla jubilejna, deseta številka *Geographice Slovenice*. To je vsekakor priložnost za podrobnejšo oceno njene vloge v slovenski geografiji. Upajmo, da bo kmalu prišlo do take ocene.

Deseti zvezek *Geographice Slovenice* prinaša referate, ki so bili predstavljeni na jugoslovanskem geografskem simpoziju o urbani in industrijski geografiji v Ljubljani 9. in 10. 11. 1979. Veliko število prispevkov, kar 35, ne dovoljuje, da bi ocenjevali vsakega posebej. Šest prispevkov je iz Slovenije, 24 iz ostalih republik ter pet iz tujine. Največ referentov iz drugih republik je s Kosova (6), po pet pa iz ostalega dela SR Srbije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine, dva sta iz Makedonije in eden iz Črne gore.

Večina prispevkov (25) je bila uvrščena v del o urbani geografiji. Problematika, ki jo obravnavajo, je tako pestra, da bi jih le stežka razvrstili v nekaj značilnih skupin. Čeprav vsako razporejanje referatov pomeni nasilen poseg, bomo to vendarle poskušali z namenom, da si s tem olajšamo predstavitev celotne problematike.

Poudarek na metodologiji proučevanja ima pet referatov (Papić, Ilešić, Čirić, Genorio-Sajovic-Zakotnik, Savić-Spasovski), pri čemer je treba pripomniti, da je kljub navidezni številnosti razprav s tovrstno problematiko prispevek k razvoju metodologije proučevanja mest izredno skromen. Posamezne mestne probleme obravnavajo trije prispevki: industrijsko delovno silo v Mariboru (Pak), mestni promet v Zagrebu (Sić) in ceno mestnih zemljišč v Münchnu (Polensky). Razvoj in značilnosti urbanih omrežij osvetljujejo trije prispevki: za Bosno in Hercegovino (Bakarić), Črno goro (Ivanović) in Metohijo (Dukagjini). Naslednje tri razprave obravnavajo specifične elemente urbanega omrežja: prebivalstva v hrvaških občinskih središčih (Friganović), mestnega prebivalstva v SR Makedoniji (Panov) in notranje strukture mest v Bosni in Hercegovini (Mišković). Centralne funkcije in hierarhijo mest obravnavata prispevka Čavolija za Kosovo in Maliča za srednjo Hrvatsko. Wolf in Vresk predstavljata sodobne tendence preobrazbe mest in oblik urbanizacije, prvi na primeru regije Ren-Maina, drugi pa Hrvatske. V nekaj primerih je bila kompleksnejše predstavljena problematika posameznih mest, tako Beograda (Marković), Bratislave (Ivanička), Peči (Cerabregu) in Banja Luke (Smlatić). O posebnih vidikih urbanizacije sta poročala Islami (razlike v urbanizacijski stopnji prebivalstva) in Lleshi (urbanizacija na nerazvitih območjih). Mesta v vojnih pogojih je tema prispevka Stanisavljevičeve.

Med referati, uvrščenimi v drugi del zbornika, trije obravnavajo problem lokacije industrije (Fatur, Gaebe, Veljković). Z industrializacijo se ukvarja večina referatov, in to od najširše (Vrišer, Haas), regionalne (Puška, Gramatnikovski, Bjelovitić), do lokalne (Feletar). O učinkih industrializacije na socialni razvoj SR Slovenije govori prispevek V. Klemenčiča.

Na osnovi tako pestre problematike prispevkov je težko dati objektivno oceno. Zelo razveseljiva je množičnost, zato pa je verjetno še bolj opazna premajhna teoretična in metodološka poglobljenost večine prispevkov. Vrednost zbornika je tudi v tem, da daje vpogled v stanje urbane in industrijske geografije v Jugoslaviji, kar omogoča ocenitev dosedanjega dela in nakazuje smeri nadaljnjih raziskav.

Marijan Klemenčič

Geografski zbornik XIX. SAZU. Geografski inštitut Antona Melika, Ljubljana (1979) 1980, 216 strani.

Tudi zadnji, po vrsti že 19. zvezek Geografskega zbornika prinaša študije, ki so bile opravljene v okviru raziskovalnega programa Geografskega